

เพราะอยากได้

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหารธรรม วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ข้อ ๕๒๕. เนาะ ข้อ ๕๒๕. เขายกเลิกคำถาม แล้วก็ถามต่อไปว่าเรื่อง “เราเปลอ เขาฉวยโอกาส” เรื่องเก่านั้นแหละ ทีนี้คำถามเราไม่อ่านเลย มันผ่านไปแล้ว นี่จะมาข้อที่เขาถาม

ถาม : ๑. ถ้ามีพระสงฆ์ที่พาโยมทำในสิ่งที่ผิดพุทธบัญญัติ เพื่ออ้างเหตุผลว่าเป็นการช่วยคนให้พ้นทุกข์ และโยมมารู้ตัวตอนหลังว่าไม่ใช่ทาง และมันเป็นกรรมต่อเนื่อง โยมควรจะตีตัวออกห่างจากพระสงฆ์ ก็ได้มาประกาศตนในภายหลังว่าเป็นผู้พ้นทุกข์

ตอบ : อันนี้เราจะบอกว่า เพราะเราอยากได้ เพราะเราอยากได้ เพราะเราอยากเป็น แต่เราไม่มีผู้ชี้แนะให้ไหมเราก็แสวงหา พอแสวงหา พอไปเจออย่างนี้ ไปเจอผู้นำของเรา เริ่มต้นจากที่เราไม่มีพื้นฐานเลย พอเราเห็นสิ่งใดเราก็ว่าสิ่งนั้นถูกต้องจึงจะไปหมด แต่ถ้าพอเรามีพื้นฐานขึ้นมา สิ่งนี้มันก็จะผิด มันก็จะไม่ใช่ทาง ถ้ามันไม่ใช่ทางบ๊อบเราก็จะรู้ของเรา

ถ้าเรารู้ของเราเนาะเรารู้ของเรา ทีนี้เพียงแต่รู้ของเรามันจะเกิดคิดขึ้นมาว่า คิดแบบวิทยาศาสตร์ไงว่าขาวกับดำ ถ้ามันเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องมันก็ควรจะให้ผู้อื่นรู้ด้วย มันควรจะเปิดโปงว่าพระที่สอนผิดผิดพุทธบัญญัติ อ้างเหตุอ้างผลในทางที่ผิด นี่สิ่งนี้ถ้าเรารู้ได้ไง เราก็อยากจะให้คนอื่นรู้ด้วย ทีนี้ให้คนอื่นรู้ด้วยมันเป็นไปได้ยาก คำว่าสังคม สังคมมันมีคนดีและคนเลว แล้วเราบอกว่าทุกคนเป็นคนดีหมด อีกคนก็ว่าอีกคนหนึ่งเลว แต่เลว เลวอย่างไรล่ะ? แล้วดี ดีอย่างไรล่ะ? ความดีความเลวใครเป็นคนชี้ว่าเป็นความดี ความเลวล่ะ?

ฉะนั้น เขาก็ว่าของเขาคือของเขา เพราะเขาคิดว่าเขาเป็นพระ แล้วเขาได้สั่งสอนคน นี่สั่งสอนคน เขาได้เป็นผู้นำ แต่ถ้าเราไม่มีพื้นฐานเราก็มั่นเป็นความถูกต้อง แต่ ถ้าเราไปพิสูจน์แล้ว เราปฏิบัติของเราแล้ว เราจะแยกเองว่าผิดหรือถูก ทีนี้เราแยกเพราะอะไร? เพราะเรามีประสบการณ์กับพระองค์นั้น เราไปรู้ว่าพระองค์นั้นทำถูกหรือทำผิด ฉะนั้น พอเราเข้าไปรู้เอง เห็นเองเราก็เข้าใจได้ แต่คนข้างนอกเขาไม่รู้ไม่เห็นขึ้นมาเขาจะคิดอย่างไรกับเรา?

นี่เพราะเราอยากได้ อยากดี อยากให้คนอื่นนำ แต่พอชั้นนำที่ผิดไป พอเราไปแล้วเรารู้ว่าผิด ถ้ารู้ว่าผิดแล้วเราจะทำอย่างไรต่อไป? นี่มันต้องมาแก้ที่ใจเรา คำนี้เป็นคำสอน หลวงตานั้น เราจะมาแก้ที่ใจของเรา เรากลับมาแก้ที่ใจของเราว่าเราโดน จะบอกว่าโดน หลอกก็ได้ เราโดนหลอกอะไรมา คำว่าโดนหลอกของเขานั้น แต่ทางพระนั้นเขาคิดว่าเขาพัฒนา จากคนที่ไม่สนใจสิ่งใดเลยเขาก็ดึงเข้ามาในศาสนา แต่ถ้าจะเดินต่อไปข้างหน้าเขาก็ไม่รู้เหมือนกัน พอไม่รู้ก็เหมือนว่าเราโดนหลอก

เราโดนหลอกแล้วเราจะแก้ไขอย่างไรล่ะ? เราแก้ไขที่ใจของเรา เราแก้ไข เพราะสิ่งนั้นแบบว่าเวรกรรมไง ใครทำใครได้ ใครทำคนนั้นได้ แต่ถ้าเราจะบอกว่าเราจะไปเปิดโปง เราจะอะไรนี่ มันเป็นการสาदन้าใส่กัน มันเดือดร้อนไปหมด แต่ถ้าเรารักษาใจของเรา เรารักษาใจของเรา เราหาทางออกของเรา แล้วถ้าเรามีจุดยืนของเรา เราไม่หวั่นไหวไปกับใครทั้งสิ้น ถ้าเราไม่หวั่นไหวไปกับใครทั้งสิ้นเราเอาความจริง ถ้าเอาความจริงมันต้องพิสูจน์ด้วยความจริง ความจริง นี่ทองคำ เห็นไหม ไฟจะเผาขนาดไหนนะ ยิ่งเผามันยิ่งสุก

นี่ก็เหมือนกัน ความจริงมันทนการพิสูจน์ มันพิสูจน์ได้ทุกที่ จะพิสูจน์ที่ไหนก็ได้ ถ้าเราจะเอาความจริงกันใจ ทีนี้เราจะพิสูจน์เขา เขาพิสูจน์กับเราไหมล่ะ? ถ้าเขาไม่พิสูจน์กับเรานั้นก็ไม่ใช่ความจริงเพราะเขารู้ตัวของเขา ถ้ารู้ตัวของเขาเราก็ดูแลรักษาใจเรา สังคมมันซับซ้อนนัก โลกนี้มันซับซ้อนนัก ใส่หน้ากากเข้าหากันทั้งนั้น ฉะนั้น ถ้าเรามีสติปัญญาของเรา เราก็รักษาใจของเรา เราดูแลใจของเรา เวรกรรมมันมี เดียวมันต้องให้ผลของมันแน่นอน

นี่พูดถึงว่าพระองค์นั้นไง พูดถึงเขาว่ามันจะอย่างไรต่อไป? แล้วทีนี้เราดูแลใจ เรานะ ให้ใจเรามั่นคง ให้ใจเรามั่นคงในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เราค้นคว้าได้ เรา แยกแยะได้ เราหาของเราได้ แล้วเรื่องนั้นให้จบไป

ข้อ ๕๓๐. เนาะ ข้อ ๕๓๐. นี่คำถามนะเขาว่า “จาวมะพร้าว” เขาถามเนาะ คำถาม ใจ “จาวมะพร้าว” เอ๊ะ ถ้าจาวมะพร้าวมันต้องไปหาที่ประจวบคีรีขันธ์เนาะ แถวกุญบุรีนี่ เยอะ แถวกุญบุรี แถวกุญบุรีเนี่ยเออะ เอ๊ะ จาวมะพร้าวมันไม่เกี่ยวกับเราเลยนะ มันน่าจะไป ถามชาวสวนมะพร้าวที่เขาปลูกมะพร้าว ว่าจาวมะพร้าวมันเป็นแบบใด? ไอ้เนี่ยมันเป็น คำถาม

ฉะนั้น ภาษาเรานะ คำว่าจาวมะพร้าวเราเปรียบเทียบกับลูกมะพร้าวมันเป็น บุคลาธิษฐาน มันเป็นการยกตัวอย่าง ทีนี้การยกตัวอย่างของเรา ว่าจิตของเรามันเปรียบ เหมือนลูกมะพร้าว ถ้าเราปอกเปลือกออกได้หมด คือเราทำสังโยชน์ขาดไป ๓ ตัวจะเป็น โสดาบัน แล้วถ้าเราสามารถใช้วิปัสสนาญาณทำลายกะลามะพร้าวออกไปเป็นสกิทาคามี จิตมันสะอาดเป็นขั้นๆ เข้าไป

แล้วเนื้อมะพร้าว เนื้อมะพร้าวมันจะมีคุณค่าที่เนื้อของมะพร้าว เพราะเนื้อ มะพร้าวเขาทำอาหาร เขาทำต่างๆ ถ้าเราทำลายตรงนี้ได้ เพราะอนาคามีหมายถึงว่าสุภะ การกำเนิดของสัตว์โลก การกำเนิดคนะ กามราคะมันเป็นเรื่องให้จิตนี้ติดมาก ถ้าทำลาย เนื้อมะพร้าวจะเป็นพระอนาคามี แล้วมันเหลือน้ำมะพร้าวหรือจาวมะพร้าว ถ้าทำลาย จาวมะพร้าว หรือน้ำมะพร้าวหมดนี้เป็นพระอรหันต์ พระอรหันต์คือว่าทำลายหมด

จิตนี้เป็นภาวสวะ จิตนี้เหมือนลูกมะพร้าว แล้วทำลายเป็นขั้นเป็นตอนไง พระ โสดาบันทำอย่างไร? นี่เราปอกเปลือกมะพร้าว เราเป็นคนปอกนะ คุณเป็นคนปอกมะพร้าว เขาเหงื่อไหลไคลย้อย ที่รับจ้างปอกมะพร้าว เขาเหนื่อยขนาดนั้น เขารู้ไหมว่าเขาปอก เปลือกมะพร้าว รู้ พระโสดาบันนี่นะ เวลามันวิปัสสนาไปจนขั้น ๕ ไม่ใช่เรา เราไม่ใช่ ขั้น ๕ ขั้น ๕ มันหลุดออกไปจากจิต โอ้โฮ มันมหัศจรรย์มาก ฉะนั้น คำว่ามหัศจรรย์ นั้นมันจะแตกต่างกับโลกนี้มหาศาล เพียงแต่เราเอามาเปรียบเทียบกับมันมีการกระทำ หรือไม่มีการกระทำ

ถ้ามีการกระทำ เห็นไหม เปลือกมะพร้าวถ้าได้ปอกเปลือกแล้ว มันปอกออกไปนี่ เป็นโศดาบัน ถ้าได้กะเทาะกะลามะพร้าวออกไปแล้วเป็นสภิกษาคามิ แล้วถ้าทำลายเนื้อ มะพร้าวทั้งหมด เนื้อมะพร้าวทั้งหมด นั่นเป็นพระอนาคามิ แล้วถ้าทำลายจาวมะพร้าว หรือน้ำมะพร้าวนั้น พระอรหันต์ทำลายสิ้นหมด อันนั้นเป็นความจริง

ฉะนั้น คำว่าจาวมะพร้าวมันเป็นตัวอย่าง มันเป็นหนังตัวอย่าง เป็นหนังสือคดี แต่คนถ้าไม่มีความจริงก็จะไปจับข้อเท็จจริงจากหนังสือคดีนั้น ก็เลยถามว่าแล้ว จาวมะพร้าวล่ะ? จาวมะพร้าวมันก็ต้องที่กุยบุรี ที่กุยบุรี หรือที่ประจวบคีรีขันธ์ ที่นั่นเขา ปลุกมะพร้าวกันไง เขาจะชำนาญเรื่องนี้มาก เพราะมันเรื่องของมะพร้าว แต่เราพูดเรื่อง จิต เราไม่ได้พูดเรื่องมะพร้าว แต่เราเอาเรื่องของมะพร้าวมาเป็นบุคลาธิษฐาน มาเป็น ตัวอย่าง มาเป็นตัวอย่าง มาเป็นแบบอย่าง ไม่ใช่เป็นความจริง

เวลาเขาจะสอนเด็ก ก.เอ๋ย ก.ไก่ เขาไม่เอา ก.ไก่มาสอนเด็ก เขาไปเอาไก่ทั้งตัวเลย บอกว่านี่ไก่ เห็นไหม ไก่ มันเป็น ก.เอ๋ย ก.ไก่ เขาก็เอาแม่ไก่มาเลยนะ แม่ไก่อยู่เลย นี่ไก่ เป็นอย่างนี้ เพื่อจะสื่อว่าเขาจะสอนอักษรตัวว่า ก.ไก่ นี่ก็เหมือนกัน ไอ้มะพร้าว ไอ้ จาวมะพร้าวอะไรนี่ต้องไปตามที่กุยบุรี จะมาถามเราเราไม่รู้เรื่อง เพราะเราไม่ใช่ชาวสวน เราเป็นพระ (หัวเราะ) เราไม่ใช่ชาวสวนนะ เราเป็นพระ

นี่คำถามมายาวยืดเลย สรุป

ถาม : วันหนึ่งจู่ๆ มันก็พบบลง เหมือนจิตนี้ตั้งทิ้งตัวไปอยู่ การที่จิตมันลอยไป

ตอบ : นี่เห็นไหม เหมือนจู่ๆ คำว่าจู่ๆ มันฟุ้งไป คำว่าจู่ๆ เหมือนกับนักมวย นักมวยเวลาเขาต่อยกันนะ มวยนี่คนหนึ่งโดนคู่ชกต่อยจนเซชวนไปตลอดเลย มันฟุ้งขึ้นมา นะมันเหวี่ยงหมัดไปหมัดหนึ่งนะ ไปโดนคู่ต่อสู้เลย ไปเลย จู่ๆ ใจ มันหมดทางสู้แล้ว ไม่มีทางไปนะมันก็เหวี่ยงหมัดมันไปแบบส่งเดช มันไปโดนคู่ต่อสู้หงายท้องไปเลย จู่ๆ ใจ นี่พอมันหงายท้องไปทำอะไรล่ะ? หงายท้องไปเดี๋ยวมันก็ลุกขึ้นมาอีก

คำว่าจู่ๆ มันเป็นการประพศุติปฏิบัตินะ ในการปฏิบัติมันมีขั้นมีตอนของมัน เยอะแยะไปหมดเลย ฉะนั้น ในการปฏิบัติ เห็นไหม นี่เมื่อคำถามที่แล้วบอกว่าไปเห็น พระสงฆ์องค์หนึ่งสอนพุทธบัญญัติก็ผิด สอนทุกอย่างสอนผิดหมดเลย แล้วเวลาเรา ปฏิบัติแล้วเราไปรู้เข้า แล้วเราจะทำอะไรต่อไป? อันนั้นบอกว่าเพราะเราอยากได้ เรา

ถึงต้องไปหาเขา ให้เขาสอน ให้เขาบอกวิธีการ เขาก็บอกวิธีการเราไปในทางที่ผิดๆ เพราะเขาก็ไม่รู้จริง

ฉะนั้น เวลาเราปฏิบัติ ด้วยความอยากได้ของเรา เห็นไหม ด้วยความอยากได้ของเรา เราก็ปฏิบัติไป เราอยากได้ เราให้ค่ามากเกินไป แล้วสิ่งใดที่มันให้ขึ้นมา มันก็จะเป็น จามะพร้าว จะเป็นอะไร จามะพร้าวมันก็เรื่องชาวสวน เรามันจะเป็นนักปฏิบัติ เราเป็นนักปฏิบัติ เราปฏิบัติไปให้มันเป็นความจริง แล้วนี่พิจารณาไป จูๆ มันก็ปั๊บบ มันก็หมดเลยนะ มันทั้งตัวมัน ไม่มีเลย มันจะมีเลยหรือไม่มีเลยก็แล้วแต่ เห็นไหม มันเป็นแบบว่าเวลา กิเลสมันจี๋หัวมันก็สู้ไม่ได้ มันฮึดขึ้นมา มันก็เหวี่ยงมือไป โคนกิเลสล้มไปหน่อยหนึ่ง แล้วมันจะเป็นจามะพร้าวใหม่ล่ะ?

มันยังไม่ทำอะไรเลยนะเนี่ย การภาวนานะมันต้องทำจิตสงบ ถ้าจิตมันสงบแล้ว มันจะเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง ถ้าเห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง หมายถึงว่านักมวยขึ้นไปบนเวที กรรมการคือสังจะ อริยสังจะ เขาให้เอาปลายนิ้วมาเป็นสุภาพบุรุษ มาแตะกันก่อน แล้วถอยออกไป แล้วต่างคนต่างต่อสู้กัน ด้วยความสามารถของตัวเอง

จิต! จิตถ้ามันเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม ตามความเป็นจริง เหมือนนักมวยที่กรรมการคืออริยสัง สังจะความจริงให้เราไปเผชิญหน้ากัน พอเผชิญหน้ากันแล้วแยกออกจากกันไป แล้วให้ต่อสู้กันในกติกา ในกติกาของมวยว่ากี่ยก

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม ตามความเป็นจริง ตามความเป็นจริงนะ ถ้าเห็นกายนี่ขนพองสยองเกล้า ถ้าเห็นจิต จิตนี่จิตผ่องใสหรือจิตเศร้าหมอง นี่เห็นเวทนา เวทนาเจ็บปวดนัก เจ็บปวดนัก แล้วเราใช้ปัญญาต่อสู้แยกแยะตามความเป็นจริง ตามความเป็นจริง อริยสังมันเริ่มต้นที่นี่ เริ่มต้นที่ว่ารู้จริง เห็นจริง นี่วิปัสสนาจริง ตามความเป็นจริง ไม่ใช่ว่าจับพลัดจับผลูหงายท้องไปลุกขึ้นมา อืม เป็นโสคาบัน เพิ่งขึ้นมาเป็นโสคาบัน

มันไม่มี มันไม่เป็นจริงอย่างนั้น ถ้ามันเป็นจริงอย่างนั้นมันต้องรู้จริง เห็นจริง เห็นกายนี่เห็นกายอย่างไร? จับต้องกายอย่างไร? แล้ววิปัสสนาไป เวลามันเป็นไตรลักษณ์มันเป็นไตรลักษณ์อย่างไร? มันวางอย่างไร? มันปล่อยอย่างไร? ถ้ามันปล่อยแล้ว

พระพุทธเจ้าที่พยากรณ์ไว้แล้ว จิตที่มันจะตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าไปข้างหน้ายังมีอีก มหาศาลเลย แล้วมันเป็นอนาคตตรงไหน? นี่ไงความเห็นมันเห็นก็แตกต่างกันไป ถ้าเห็น แตกต่างกันไปมันก็จบกันไป

ถาม : นี่ผมว่าวิถุวนมันเป็นอนาคต

ตอบ : เราบอกไม่ใช่ เพราะนรก สวรรค์มันมีอยู่แล้ว นี่สิ่งที่นรก สวรรค์นะ ที่ เขาบอกว่านรก สวรรค์ไม่มี นรก สวรรค์ไม่มี หลวงตาบอกว่า

“นรก สวรรค์ถ้าทำลายได้ พระพุทธเจ้าทำลายแล้ว”

แล้วถ้ามันสร้างได้ พระพุทธเจ้าสร้างมามันก็ไม่ใช่ พระพุทธเจ้า เห็นไหม เวียน ตาย เวียนเกิดมา แล้วพระพุทธเจ้ามาเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ แล้วพระพุทธเจ้าตรัสรู้ ธรรมขึ้นมา พอตัสรู้ขึ้นมา นี่วันไปโปรดพระมารดา เห็นไหม ลงมาจากชั้นดุสิตลงมา เปิดหมด นรก สวรรค์ ภพมนุษย์ โลกธาตุนี้เปิดหมดเลย คนอยู่ที่ราชกฤหะจะเห็นไปหมด เลย

นี่มันมีอยู่ คือของมีอยู่โดยดั้งเดิมไง คือพระพุทธเจ้าไม่สามารถสร้างภพ กามภพ รูปภพได้ แล้วพระพุทธเจ้าก็ไม่สามารถทำลายได้ แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สามารถทำลายกิเลสในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ ทำลายภวาสวะ ทำลายภพ ทำลายผู้ที่จะไปเกิดในวิภวณนี้ได้ แต่วิภวณมันก็อยู่ของมันอย่างนั้นแหละ นรกมันก็มีนรกของมันอยู่อย่างนั้นนะ พระพุทธเจ้ามาชี้เองบอกของมันมีอยู่

ของมันมีอยู่นะ เราทำชั่วตคนรกนะ เราทำดีเราจะไปสวรรค์นะ ของมันมีอยู่ พระพุทธเจ้ามาสอนของที่มีอยู่ พระพุทธเจ้าไม่ได้มาสร้างขึ้นมานะ พระพุทธเจ้าไม่ได้ สร้างวิภวณ ไม่ได้สร้างภพขึ้นมาใหม่ ของมันมีอยู่โดยดั้งเดิม แล้วพระพุทธเจ้ามาเกิดใน วิภวณนี้ได้สร้างขึ้นมาเป็นพระโพธิสัตว์ แล้วพระพุทธเจ้าก็ตรัสรู้ขึ้นมาเป็นพระพุทธเจ้า แล้วก็มาบอกนี่ของมันมีอยู่นะ ของมันมีอยู่นะ เหมือนเรา นี่เราออกไป เห็นไหม เรา ออกไปในสังคม สังคมมันมีอยู่อย่างนั้นนะ ของมันมีอยู่ ของมันมีอยู่ ถ้าเราไม่ศึกษาเราก็ ไม่รู้

นี่ก็เหมือนกัน วัฏวนมันเป็นอนัตตา เออ เรากำลังเวียน อนัตตาคือมันแปรสภาพ แล้วมันแปรหรือ? วัฏณะมันแปรหรือ? มันเป็นอย่างนั้นแหละ แต่ชีวิตเราสีแปร นี่อันนี้ ความเห็นของเขาเป็นอย่างนั้นไง อันนี้เราถึงบอกว่า ไม่ใช่ ถ้าเขาบอกว่าใช่ก็เรื่องของเขา นี่เขาบอกว่าสิ่งที่วัฏวนเป็นอนัตตา อันนี้ปล่อยพวงออกไป นี่ความเห็นของเขา นี่มันไป ยึดไป คืออยากได้ออกคิดไปก่อน อยากได้ออกคิดแล้วให้ค่า

หลวงตาใช้คำว่า “ให้คะแนนตัวเอง” เวลาปฏิบัติไปเนาะ เราทำข้อสอบเสร็จ ได้คะแนนเต็ม ไปให้ครู ครูมันไม่ให้ผ่าน โอ๊ย ครูนี้แกล้ง ครูนี้ไม่รักเราจริง แต่ทำเสร็จแล้วได้คะแนนเต็ม โอ้โฮ คราวนี้นะจะเอาเหรียญทอง อยากได้เกินไปนะ แต่ถ้ามันไม่อยากจะเกินไป อะไรที่ทำมาเราเข้าใจได้ เราเข้าใจว่าในการปฏิบัตินี้แสนยาก เราปฏิบัติแสนทุกข์ แสนยากมาก นี่แสนทุกข์ แสนยากขนาดไหนมันก็อยู่ที่อำนาจวาสนานะ จิปาถะบุญญาภิเศกก็เป็นเลยนะ ถ้าเราไม่เป็นเราก็อำนาจของเราไป ไม่ใช่ว่ามันจะเป็นอย่างนั้น จะเป็นอย่างนั้น

แล้วอย่างที่ว่าเราพูดนี้เราพูดเป็นตัวอย่าง เราพูดเป็นบุคคลาธิษฐาน จิตนี้เป็นนามธรรม ความรู้สึกนึกคิดของคนเป็นนามธรรม ที่นี้ผู้ที่มีปัญญาเขาจะเอานามธรรม เอาความรู้สึกมาเป็นสเต็มไปให้ดูเลยว่ามันจะเป็นอย่างนี้นะ ความคิดหยาบๆ จะเป็นอย่างนี้นะ ความคิดละเอียดเป็นอย่างนี้นะ ความคิดที่มันละเอียดลึกซึ้ง มันจะเป็นญาณเลย มันไม่มีสิ่งใดที่จับต้องได้ มันจะเป็นอย่างนี้นะ นี่ก็เอาเลยนะมันเป็นอย่างนี้นะ มันเป็นอย่างนั้น

นี่ถึงบอกถึงความเห็นของคนมันไม่เหมือนกัน นี่มันถึงบอกว่าถ้าพระที่เขาสั่ง เขาสอน เราอยากให้อะไรให้สอน แต่ถ้าพระที่เขาสอนถูกต้องเราก็พยายามจะบอก พยายามจะเห็นยว้รังให้เป็นไปอย่างนั้นมันก็ไม่เป็นนะ

ถาม : ๓. ผมจะพิจารณาซ้ำๆ ใต้ตัวที่พุ่งจากพลังงานหน้าอก หลวงพ่อว่าดีหรือไม่ครับ แล้วผมจะพ้นจากตัวนี้ไปได้ มันมีอะไรอยู่ข้างหน้าอีกครับ

ตอบ : โส้ นี่ปฏิบัติไปเถอะ เพราะว่าเวลาหลวงปู่มันท่านพูดถึงเหตุ ไม่เคยพูดถึงผล เพราะคนมันจะเอาผลนั้นไปโฆษณาหากิน เห็นไหม หลวงปู่มันบอกว่ามันไม่เอาตัวอย่าง ไม่ทำแบบเราเลย มันไม่เอาเยี่ยงอย่าง แต่มันจะเอาผลจากที่หลวงปู่มันว่า กิเลสมันเป็นอย่างนั้น ฉะนั้น การสั่งการสอนเขาไม่บอกหรือก เขาไม่บอก บอกไปนะมันก็เป็นแล้วไง

นี่ไงถ้าบอกก็จามะพร้าวอีกไง จามะพร้าวมันก็นุ่นนะไปชุมพรนุ่น ไปถามลูกชาวสวนนุ่น เพราะว่าเขาไม่ได้พูดถึงเป็นวัตถุอย่างนั้น แต่ในวัตถุนั้นมันแบ่งภาพได้ ภาพเห็นใหม่ เปลือก กะลา เนื้อมันเข้ากันกับอริยสัจ มรรค ๔ ผล ๔ พอดี เขาก็เอามาเป็นตัวอย่างให้เห็นว่าการกระทำมันจะเป็นอย่างนี้ เห็นเป็นรูปธรรม เป็นรูปธรรมว่าในการปฏิบัติมันต้องทำอย่างนี้ มันต้องมีเหตุมีผลอย่างนี้ ไม่ใช่เราจะบีบเอาเลย เอาจิตเราเป็นอย่างนี้มันไม่ใช่ จิตมันไม่เป็นอย่างนี้หรอก แต่ถ้าเราทำมันจะเป็นแบบนี้

นี่ก็เหมือนกัน เราทำต่อไปๆ ทำไปเถอะ ทำไป แล้วเป็นอย่างไรเดี๋ยวมันจะเป็น (หัวเราะ) เป็นจามะพร้าวแล้วมันจะยุ่งกันไปใหญ่ อันนี้อันหนึ่งนะ เดี่ยวขอยก ๒-๓ ข้อ แล้วจะมาเอาปัญหาพวกเรานะ

ข้อ ๕๓๑. เนาะ

ถาม : ๕๓๑. เรื่อง “พระอริยเจ้าขึ้นพระอรหันต์ กิจวัตรประจำวันท่านทำอย่างไร?”

๑. ออกบิณฑบาต

๒. นินเอกา

๓. ชุมชนใกล้เคียง (นี่เขาพูด เขาไปเจอพระมา)

ถาม : พระอริยเจ้าขึ้นพระอรหันต์ปฏิบัติกิจอย่างไร?

ตอบ : เราจะไม่พูดเลยนะ เพราะว่าเราไม่เชื่อ เราไม่เชื่อ แล้วผู้ถามนะไม่ต้องไปยุ่งกับเขา ถ้าเราไปยุ่งกับเขานะ คือเราต้องไปแบกรับภาระไง คือพระ นี่เขาพูดถึงว่าเขามีสำนักสงฆ์ แล้วพระที่อยู่ในสำนักสงฆ์เขามีปัญหาแล้วเขาหนีไป พระองค์นี่ก็ไปอยู่แทน แล้วเขาก็บอกว่าเขาออกบิณฑบาตเป็นวัตร นันมือเดียว เวลาเทศน์สอนก็เทศน์สอนทุกอย่าง แต่ แต่ได้เงินมาไปซื้อเครื่องเสียง ไปเปิดเสียงดังๆ แล้วก็บอกว่าเขาเป็นพระอรหันต์แล้ว เขาไม่ต้องปฏิบัติ

อืม เรื่องของพระสงฆ์เนาะ แต่เราไม่เชื่อ เราไม่เชื่อเลย แล้วพูดอย่างนี้เราฟังไม่ขึ้น เราฟังไม่ขึ้นเลย ถ้าพูดถึงวัดนั้นเขามีปัญหา แล้วถ้าเราเข้าไปอยู่เราก็อยู่ประสาเราสิ

เรื่องของโยมก็เรื่องของโยมเขา เรื่องของโยมนะ ถ้าเราไปอยู่ที่นั่น ถ้าโยมในวัดนั้นเขาต้องการผลประโยชน์เราก็หนีซะ เราก็หนีไปอยู่ที่อื่นก็ได้ ทำไมเราต้องไปอยู่กับเขา ถ้าพอเขาต้องการผลประโยชน์ แต่เราไปขัดขวางเขา เขาก็กลั่นแกล้ง กลั่นแกล้งมันเรื่องของเขานะ เพราะเรื่องอย่างนี้สังคมโลกมันมีอย่างนั้นจริงๆ พอมีอย่างนั้นจริงๆ แล้วเราจะประชดชีวิตอย่างนั้นหรือ?

โธ่ หลวงปู่เทศก์ท่านไปอยู่ที่ภูเก็ทท่านโดนกระทำมากกว่านี้ แล้วหลวงปู่ลี วัดอโศก ที่ลงมากองทัพธรรมๆ ที่มาอยู่ที่จักราช เย็บผ้าอยู่ แล้วเขาจ้างนักเลงเอามิดมา ฟัน นั่งอยู่ได้จักรไร มิดมาฟันโดนจักรแล้วมันไม่ถึงตัวพระไง โอ้อโฮ เขาร่ำลือกันเลยว่า พระหนังเหนียว ฟันไม่เข้า แต่ครูบาอาจารย์บอกว่าพอดีเย็บจักรไข่มุ่ แล้วเราเอามา กรีดผ้าอยู่ที่จักรไร เขาเอามิดฟันเลยนะ แล้วฟันมานี้มิดมันก็ไปพาดที่จักร มันไม่ถึงตัวเราไง หลวงปู่ลี วัดอโศก สมัยนั้น

ครูบาอาจารย์ของเราเนี่ยะ เวลากองทัพธรรมลงมามันไปขัดแย้งกับผลประโยชน์ เรื่องนี้มหาศาลนัก แต่ท่านไม่ไปประชดประชันกับเขาไง คือท่านไม่ประชดประชัน ไม่ไปสู้รบตบมือกับญาติโยมหรือทนี่เรื่องของญาติโยมนะ เรื่องเขาแสวงหาผลประโยชน์ นั้นเป็นเรื่องกิเลสทั้งนั้น เป็นเรื่องความจริงของโลกเป็นอย่างนั้น ถ้าหากว่าญาติโยมที่เขาเป็นธรรม เขาดีกับพระ เขาส่งเสริมพระ อันนั้นมันก็อยู่ที่วาสนาของพระ แต่ถ้ามันเป็น อย่างนั้นบ๊อบเราจะไปสู้รบตบมือกับเขา แล้วเอามาถามเรานี้เราไม่เห็นด้วยนะ

ฉะนั้น บอกว่าเขาเป็นพระอรหันต์แล้วเขาออกบิณฑบาตเป็นวัตร ฉันทะเป็นวัตร ตอนนีเขาดินธุรงค์ในกรุงเทพฯ เสร็จแล้วเขาทำอะไรรู้ใหม่? เราดูทีวีอยู่ เขาทำเป็น หุ่นยนต์ แล้วก็ไปหมุนอยู่นั่นนะ แล้วก็ให้คนไปโรยกุหลาบกันอยู่นะ ถ้าใครโรยที่พระ ธุรงค์ไม่ทัน มาโรยที่ไอ้ไม้หมุนนี้ก็ได้ เขายังหาเงินกันอยู่ นี่เวลาเขาทำมา เขาทำมาแล้ว ผลประโยชน์มันต่อเนื่องไปเรื่อยๆ อันนี้ก็เหมือนกัน ในเมื่อบิณฑบาตเป็นวัตร ฉันทะ ฉันทะคนเดียว พระอดอาหารก็มี

แล้วอย่างเช่นพวกเรา นี่เวลาพระอดอาหาร ก็บอกว่าถ้าอดอาหารอัฟริกาเขาไม่มี กินเขาเป็นพระอรหันต์หมดแล้ว แล้วเขาบอกว่าพวกเราถือเนสัชชิกไม่นอน ถือธุดงค์ วัตรนะ เขาบอกว่าแขกยากมันเฝ้ายามมันเป็นพระอรหันต์หมดแล้ว ไอ้แขกยามมันไม่ได้ นอนเลย มันนั่งเฝ้าทั้งวันเลย นั่นก็เป็นพระอรหันต์เหมือนกัน นี่มันไม่เป็นแบบนี้ เขา

อดนอนผ่อนอาหารเป็นอุบายเท่านั้นเพื่อให้จิตมันมันคง แล้วจิตมันคงนี้ก็มาฝึกหัดใช้ ปัญญา เขาจะใช้ปัญญา แต่นี่มันเป็นการเสริม เสริมให้จิตมันเข้มแข็ง จิตมันคง ไม่ใช่ว่า พอบอกว่าอดอาหาร อดนอนแล้วก็เป็นดีไปหมด

นี่โง่บิณฑบาตเป็นวัตร นันเอกาเป็นวัตร โส้ แยกยามมันก็ไม่ได้นอน อัฟริกามัน ไม่มีจะกิน ไม่มีจะกินมันทุกข์ยากมาก แต่ของเราบิณฑบาตมา มี แต่กิเลสมันกินก่อน กิเลสมันอยากดิบอยากดี นี่ไม่กิน นั่งมองแล้วไม่กิน ต่อสู้กับกิเลส เวลาอดนอนแยกยาม มันนั่งเฝ้าทั้งคืนเลยเพื่อเงินเดือนของเขา ไอ้เรานี้จะนอนแล้วก็ต้องนอนเล่า ยิ่งนอนก็ยิ่ง ง่วง ยิ่งง่วงก็ยิ่งนอน ยิ่งนอนมันก็ยังขี้เกียจ ยิ่งขี้เกียจมันก็ยังอยากเป็นพระอรหันต์ อดนอนสู้กับมัน

พออดนอนใหม่ๆ นี่ง่วงมาก ง่วงๆๆ ไปถึงที่สุดแล้วมันใสเลยนะ ถ้าอย่างนั้นนะ พอใสแล้วเป็นพระอรหันต์ไหม? ไม่เป็น ถ้าใสเป็นพระอรหันต์ พระอาทิตย์เป็นพระอรหันต์ พระอาทิตย์นี้ใสเลยละ พระอาทิตย์ใส มันเป็นพระอรหันต์ไหม? ไม่เป็น มันต้องมีปัญญา ใสขนาดไหนก็ไม่เป็นพระอรหันต์หรอก จิตเดิมแท้นี้ส่องใส จิตเดิมแท้นี้ หมองไปด้วยอุปกิเลส จิตเดิมแท้นี้ส่องใส จิตเดิมแท้นี้เป็นผู้ข้ามพ้นกิเลส ความส่องใส ความต่างๆ มันต้องมีปัญญาแก้ไขตัวมัน มันถึงข้ามพ้นไป

ฉะนั้น บอกว่า อู๊ย เขาจะเป็นอะไรไปนะ อันนี้เราไม่พูดถึง เพราะอะไรรู้ไหม? เพราะมันเป็นปัญหาสังคม พอเป็นปัญหาสังคมแล้วมันจะกระทบกระเทือนกันไปหมด นี่เรื่องพระสงฆ์นะ

แล้วก็ข้อ ๕๓๒. ถึงข้อ ๕๓๕. ไม่มี ข้อ ๕๔๐. นี่ยกเลิกนะ อันนี้เราพูดถึงความอยากได้อะไรดีทำให้คนเสียหายได้ขนาดนี้ ฉะนั้น อันนี้เป็นปัญหาในเว็บไซต์ ที่นี้เอา ปัญหาเป็นปัจจุบันเลยละ โอ๊ย เอาอันนี้ก่อน อย่างนี้ดีที่สุดเลย เขียนตัวโตๆ แล้วชัดเจน อย่างนี้อ่านยากน่าดูเลย เขาถามว่า

ถาม : หลวงพ่อ ให้อธิบายยกตัวอย่างเปรียบเทียบชัดๆ ระหว่างสมาธิและสติ หลวงตาเทศน์ให้เลือกระหว่างสมาธิและสติเท่านั้นในการภาวนาสัมปยุตกับกิเลส

ตอบ : นี่คนเขียนผิด ในการภาวนาสัมปยุตกับกิเลส มันก็เป็นอันเดียวกับกิเลส นะสิ มันต้องต่อสู้กับกิเลสต่างหาก แหม ไปสัมปยุตกับกิเลส ก็กิเลสเป็นเราไงสัมปยุต

กับกิเลส ฉะนั้น ในการสัพยุดอย่างนี้ได้ สัมปยุต สัมปยุตคือการ วิปยุต สัมปยุต วิปยุตเข้าไป สัมปยุตคลายออก ใอันี่มันมีของมันนะ

ฉะนั้น หลวงตาท่านใช้คำว่า “สติ” ถ้าการปฏิบัติทั้งหมดต้องมีสติ สติคือความ ระลึกรู้ อย่างเช่นเรากำหนดพุทโธครั้งแรกสติจะพร้อม เราตั้งใจพร้อมๆ นะ นึกพุทโธ ครั้งแรกสติสมบูรณ์มากเลย พุทโธ พุทโธ พุทโธไปเรื่อยๆ สติมันจะอ่อนไปเรื่อยๆ สติ คือการระลึกรู้ ระลึกรู้มันตื่นตัว การตื่นตัวมันจะอยู่ของเราตลอดไปได้ไหม?

นี่พอการตื่นตัว พอเรื่องการตื่นตัว นั่นแหละเขาต้องการสติ พอเริ่มมีสติ ทำสิ่งใด มันก็เป็นสัมมาเพราะมีสติสัมปชัญญะ ทำสิ่งใดก็จะถูกต้อง จะถูกต้องไปหมด แต่ถ้าขาด สติทำสิ่งใดสักแต่ทำ สักแต่ว่าทำมันทำแบบจับจด ผลประโยชน์มันจะไม่ได้เต็มที่ อย่างเช่นคำว่าพุทโธ พุทโธเรากี่ เออ พุทโธ พุทโธทุกวันเลย พุทโธเป็นสมาธิห้วงต่อ พุทโธแบบเลื่อนลอย เราเคยพุทโธจนคุ้นชิน วันนี้จะปฏิบัติแล้วเว้ย มาถึงก็พุทโธก็หลับไปเลย นี่ขาดสติ

ทีนี้คำว่าพุทโธคือส่วนพุทโธ สติก็คือส่วนสติ ถ้าสติมันดี พุทโธก็ชัดเจน ถ้าสติไม่ดี พุทโธก็ เอ้อ เอ้อไปเลย ฉะนั้น ทุกอย่างต้องอยู่ที่สติ นี่คือตัวสติ สติก็คือสติ ขอบเขตของสติมีเท่านี้ แล้วพอมีสติปัฏฐานต่อเนื่อง สติมันต่อเนื่อง แล้วกำหนดพุทโธต่อเนื่อง พื้นฐานมันมี เพราะคำบริกรรมมันสะสม สะสมจนเป็นสมาธิ สมาธิหมายถึงว่าจิตตั้งมั่น จิตตั้งมั่นมันไม่คิดวอกแวกวอแว เห็นไหม ของเรานี้เราแว็บๆ แวบๆ มันขาดสมาธิ คำว่าสมาธิ สมาธิคือไม่วอกแวก สติคือระลึกรู้ แต่สมาธิคือการไม่วอกแวกวอแวใช่ไหม?

ฉะนั้น เพราะมันขาดสมาธิมันถึงแฉลบไปเรื่อยๆ นี่จิตมันแฉลบไปเรื่อย เราพุทโธ พุทโธ พุทโธจนมันมันคงของมันขึ้นมา มันคงขึ้นมา นี่ถ้าตัวตั้งมั่นคือตัวสมาธิ สติคือสติ สมาธิคือสมาธิ ถ้าสติดี สติดีมันเหมือนกับน้ำผสมด้วยสีอะไร? นี่สีกับน้ำนั้นก็เป็นอย่างเดียวกัน สติก็คือสติ เพราะน้ำนี้เราสามารถแยกสีออกจากน้ำนั้นได้ ด้วยการสังเคราะห์อย่างนั้นเราสามารถแยกสีออกจากน้ำนั้นได้

สติก็เหมือนกัน สติก็คือสติ สมาธิก็คือสมาธิ แต่สติกับสมาธิถ้ามันรวมตัวกัน มันรวมตัวหมายถึงมันเป็นแบบว่าเป็นเนื้อเดียวกัน เป็นเนื้อเดียวกันมันก็อยู่ด้วยกัน ทีนี้แยก

อย่างไรเง นี่ก็เหมือนกับอาหาร อาหารที่ปรุงเสร็จแล้ว เราจะบอกว่าในอาหารนี้มันมีผงชูรส มันมีเกลือ เราแยกอย่างไร? มันเป็นอาหารแล้วแต่เราเติมมันเข้าไป

นี่ก็เหมือนกัน เวลาแยกนี้พระพุทธเจ้าสอนอย่างนี้ สติเป็นอย่างนี้ สติ สมาธิ ปัญญาเง ที่นี้พอพูดถึงเรื่องของสติใช่ไหม? แล้วเรื่องของสมาธิ สมาธิก็คือสมาธิ สมาธิไม่เกิดปัญญา สมาธิคือสมาธินะ แต่ถ้าไม่มีสมาธิ เวลาเกิดปัญญามันก็เป็นโลกียะ (นี่คุณมามีอยู่อันหนึ่งถามใช่ไหม? เดียวจะต่อตรงนั้น) มันเป็นโลกียปัญญา โลภียะหมายถึงว่ามันมีกิเลส อย่างเช่นสติกับสมาธินี้เง ถ้ามันมีกิเลสคือความไม่รู้ของเรา เราไม่รู้หลายๆ เรื่องในชีวิตเรา เรามีความรู้หลายเรื่อง แต่เราก้ยังมีความไม่รู้หลายเรื่อง

ฉะนั้น เวลาเราใช้ปัญญาของเรา ปัญญาสิ่งที่เรารู้ เรารู้ของเราหลายเรื่องใช่ไหม? เราก้เทียบเคียงว่ากิเลสมันเป็นแบบนี้ๆ เราเทียบเคียงด้วยปัญญาของเราว่ามันเป็นแบบนี้ นี่เขาเรียกว่าโลกียะ คืออนุমানเอา อนุমানว่าควรจะเป็นอย่างนั้น ทุกอย่างจะเป็นอย่างนั้น นี่ด้วยความไม่รู้ ที่นี้ความไม่รู้มันเป็นปัญญาไหม? นี่ที่ว่าโลกียปัญญา โลภียปัญญานี้เง คือปัญญาที่เรารู้ได้ ปัญญาที่เราศึกษามา เราก้เอาสิ่งนี้อนุমানเอาว่ากิเลสจะเป็นอย่างนั้น ทุกอย่างจะเป็นอย่างนั้น แล้วมันเป็นไหมล่ะ?

เป็นกิเลสมันตกลงหลังเอาเง แต่ถ้ามันเป็นปัญญานะ กิเลสมันจะไปรู้ ไปเห็นของมันตามความเป็นจริงตามความเป็นจริงมันคืออะไร? กิเลสนี้เป็นนามธรรมนะ กิเลสเป็นความรู้สึก ความรู้สึกนึกคิดเรานี้เหมือนกิเลส เห็นไหม มันเป็นความคิด มันเป็นนามธรรม นี่พอเป็นนามธรรมมันอยู่ที่ไหนล่ะ? อ้าว มันเป็นตัวตนอย่างไรล่ะ? แล้วเราจะจับมันอย่างไร? เราจะพิจารณามันอย่างไร? แล้วจะฆ่ามันอย่างไรล่ะ?

ฉะนั้น กิเลสเป็นนามธรรม นามธรรมมันอาศัยอยู่บนอะไรล่ะ? อาศัยอยู่บนกาย เวทนา จิต ธรรม เราก้เอากาย เอาเวทนา เอาจิต เอาธรรมมาพิจารณาแยกแยะๆ นี่ว่ากายมันเป็นอะไร? เวทนามันเป็นอะไร? จิตมันเป็นอะไร? ธรรมมันเป็นอะไร? พอมันแยกออกไปแล้วมันก็เหมือนกับสีที่อยู่ในน้ำ พอน้ำมันระเหยหมดแล้วมันเหลืออะไร? ก็เหลือสีที่ตกค้างอยู่ นี่เงพอพิจารณาทุกทั้งหมด กายก็ไม่มี เวทนาจี้ไม่มี อ้าว จิตมันก็ไม่มี เพราะมันเป็นนามธรรม อ้าว แล้วมันเหลืออะไรล่ะ?

นี่ถ้าพูดถึงปัญญา นี่คำว่าชำระกิเลสไป กิเลสมันคือปัญญา ถ้าชำระกิเลสต้องใช้ปัญญา แต่ปัญญามันต้องมีตรงนี้ มันต้องมีสติ มันต้องมีสมาธิ เพราะ เพราะมรรค ๘ มรรคสามัคคี มรรคสามัคคินะ เห็นไหม มรรคสามัคคีมันรวมตัว มันเหมือนทุกอย่างเรานี้ หลวงตาบอกว่า เวลาแม่ครัวซื้อผักซื้อปลา มันจะปล่อยให้มันเน่าเลย นี่มีสติ มีสมาธิ มีปัญญา แล้วก็ปล่อยให้มันเน่า เพราะมันไม่ใช่วิปัสสนา วิปัสสนา พอวิปัสสนามันรวมกัน พอรวมกันนี่มรรคสามัคคี มันรวมตัวแล้วมันสมุจเฉทปหาน พอมันรวมกันมันเป็นอาหารขึ้นมาสำเร็จนะมันก็ฆ่ากิเลสได้

นี่ก็เหมือนกัน ปลาที่ปล่อยให้เน่าเนะ กะทิกี่ไว้นั้นนะ เครื่องแกงก็ไว้นั้นนะ เพราะหามาทีละอย่างไง มีสติก็สติชัดเลย มีสมาธิก็สมาธิดีเลย ปัญญาที่ปัญญากองไว้ พอกองไว้มันก็เสียไปหมดเลย พอจะเอามารวมกัน ไอน้ำมันมันสั้นกว่ามันเน่าแล้ว อันนี้อยู่ในตู้เย็นยังไม่เน่า นี่ก็เหมือนกัน เดี่ยวก็สติดี เดี่ยวก็สมาธิดี เดี่ยวก็ปัญญาดี จับพลัดจับผลูกันอยู่อย่างนี้ แต่เขาฝึกหัดบ่อยครั้งเข้า บ่อยครั้งเข้า มรรคสามัคคี ความสามัคคี ความรวมตัว สมุจเฉทปหานอยู่ตรงนี้ไง

นี่ที่เราปฏิบัติกันปฏิบัติตรงนี้ไง มีความชำนาญ แล้วใช้ปัญญาของเรา พอรวมตัวขึ้นมาเหมือนกับเอาผัก เอาแกงใส่กระทะ เอาน้ำใส่ แหม มันเดือดปุดๆ เป็นอาหารสำเร็จ แหม สุขยอดเลย มรรคสามัคคี ถ้ามรรคสามัคคีเป็นอย่างนั้น ต้องฝึกหัด นี่เวลาพูดพูดง่ายๆ ถ้าอย่างนั้นมานะ หลวงพ่อ เมื่อก่อนผ่านร้านข้าวแกงมา ข้าวแกงเยอะเยอะเลย พระอรหันต์อ้อเลย พูดตัวอย่างอย่างหนึ่งมันตีความไปอีกอย่างหนึ่งนะ เดี่ยวพຽງนี้ก็ต้องตอบปัญหาเรื่องร้านข้าวแกงแน่ๆ เลย

เมื่อก่อนข้ามร้านข้าวแกงอาหารเต็มเลย สงสัยพระอรหันต์เยอะ พระอรหันต์นั่งกินข้าวแกงกันอยู่ไง โลกมันไปไกล โลกมันซับซ้อนนัก มันซับซ้อนนัก อันนี้อย่างหนึ่งนะ จบ เรื่องสมาธิ เรื่องสติ สมาธิ

ถาม : อันนี้กราบนมัสการนะ หนูอยากขอถามปัญหาจิตรวมสงบ ละเอียดยจนแทบไม่มีพุทโธ จู่ๆ จิตพลิกกลับมากะทันหัน และมาเจออะไรก็ไม่รู้อย่างหนึ่ง สมมุติว่าชื่อคำ ต่างคนต่างก็ตกใจ เก้อๆ เงินๆ สักพักหนึ่งไอ้คำก็หลบไป

(คำถาม) มันคืออะไร? ถ้าเจออีกจะทำอย่างไร?

ตอบ : นี่ถ้าจิตของเรานะ ถ้ามันกำหนดพุทโธ พุทโธหรือจิตมันรวมลง นี้คนเราจะเห็นสิ่งต่างๆ ขึ้นมาได้ มันอยู่ที่อำนาจวาสนาของคน คนเรามีอำนาจวาสนาไม่เหมือนกัน ความรู้ ความเห็นไม่เหมือนกัน จิตนี้มันห้ศรจรย์น้กนะ คุณิเราก้สงสัยใช่ไหม? ว่าจิตของคนเวลาเมื่อภิกขุญา ทำไมเขารู้ เขาได้ยินเทวดาคูยกัน เขาคุยกันอยู่ไกลแสนไกล ทำไมหุมันได้ยิน จิตนี้มันห้ศรจรย์น้กนะ ฉะนั้น ความม้ห้ศรจรย์ของจิต นี้พุดถึงภิกขุญา

ที่นี้พอจิตเราสงบ พอจิตเราสงบมันไปเห็นสิ่งที่เป็นก้อน เป็นกลุ่มคว้นคำคนก็เคยเห็น บางทีจิตสงบไปแล้วมันจะรู้มันจะเห็นสิ่งต่างๆ อันนี้มันก็เหมือนกับรสชาติเหมือนลิ้น ลิ้นนะถ้ารสของอาหารอย่างใด สัมผัสลิ้น ลิ้นจะรู้รส นั้น ที่นี้ลิ้นรู้รส นั้นเราก้ตื่นเต้นกับรส นั้น

จิต จิตมันได้สัมผัสสิ่งใด มันรู้สิ่งใดนะ ถ้าคนมีสติ เราเป็นคนตักอาหารใส่ปากใช่ไหม? ลิ้นเราต่างหากใช่ไหมที่มันกระทบกับรสชาติของอาหาร จิต จิตถ้ามันสงบแล้ว มันรู้สิ่งใดก็จิตรับรู้ใช่ไหม? ถ้าจิตรับรู้ ถ้าลิ้นเรากระทบรสใช่ไหม? เราดูแลลิ้นเรา เราควบคุมลิ้นเรานั้นก็จบ เออ รสนี้เป็นอย่างนี้ โดยธรรมชาติมันเป็นอย่างนี้ เพราะลิ้นมันมีต่อมรับรส มันก็รู้รสเป็นธรรมดา รู้แล้วก็วางไว้ แล้วเดี๋ยพรั่งนี้ก็จะกินอาหารใหม่ จะเอารสดีๆ ก้ได้ รสอย่างไรก้ได้ ถ้าเราคูมสติได้ ถ้ามีสติ สติทำสิ่งใดมันจะถูกต้องไปหมด

จิต จิตถ้ามันพุทโธ พุทโธจนมันรวมลงนะ ถ้ามันพลิกกลับ มันพลิกกลับมันไปรู้สิ่งใด มันออกรู้นิมิตอะไรนี้ เรากลับมาที่พุทโธก้ได้ เราค่อยๆ วางไว้

ถาม : (คำถาม) มันคืออะไรคะ? ถ้าเจออีกจะทำอย่างไร?

ตอบ : ถ้าเจออีกนะ การเจอนิมิต ถ้าเจอแล้วมันเป็นสติปัญญา ๔ ถ้าเห็นกายเห็นเวทนา เห็นเวทนาจือความเสียใจ ติใจในจิตนั้นแหละ จิตเศร้าหมอง จิตฟองใส จิตดี จิตไม่ดี นี่สิ่งนั้นมันเป็นสติปัญญา ๔ จิตตานุปัสสนาสติปัญญา แล้วก้นี้เวลามันเจอเวทนา เจอจิต เจอธรรม ถ้าเจออย่างนั้นเราก้จับ เราก้จับไปที่สติ เราเอาความรู้สึกจับไว้แล้วพิจารณา นี่ใช่ปัญญาได้ แต่ถ้ามันเจอนอกจากนี้ถ้ามันเจอสิ่งใด เรามีสติเราก้กลับมาพุทโธวาง มือเรา ถ้าเรากควบคุมมือเราไม่ให้จับต้องสิ่งใด เราจะไม่มีสิ่งใดติดมือเรามา

จิต จิตถ้าเรามีสติปัญญาควบคุมได้นะ เจออะไรที่มันตกใจขนาดไหน กลับมาที่พุทโธ ไม่รับรู้จะหายทันที เวลาเห็นภาพ หลับตาจะเห็นภาพนั้นไหม? ลืมตาจะเห็นภาพ

หลับตาจะเห็นภาพนั้นไม่ได้ จิต ถ้ามีสติบีบจิตมันกลับมาพุทโธ จิตมันไม่ออกรับรู้ จบ ถ้ามันเจอสิ่งที่เราไม่ต้องการนะ กลับมาที่พุทโธตั้งสติไว้ เรื่องนี้อาการมันมี ความรับรู้ มันมี คุณติในโลกนี้วัตถุต่างๆ ร้อยแปดพันเก้าเต็มไปหมดเลย เราจะดูอะไรล่ะ? เราอยาก รับรู้เรื่องอะไรล่ะ? ถ้าเราไม่รับรู้เรื่องอะไรมันก็จบใช้ไหม? แต่ถ้าเรารับรู้เรื่องสิ่งใดนะยุ่ง เลย

ในตู้เซฟนี่มันมีเงิน เงินนี้เป็นเงินของใคร? เงินนี้ได้มาถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง เงิน นี้ โอ้อโฮ ไปเลย นี่พอไปรับรู้มันต่อเนื่องไป นี่คืออะไร? ไอ้ที่นี่มันมาจากไหน? ไอ้ที่มานี้ มันมาเพราะเวรกรรมอย่างใด? โอ๊ย ไปไม่จบ แต่ถ้าพุทโธ กลับมาที่พุทโธนะไม่รับรู้ ไม่ รับรู้ เงินของใครเรื่องของเขา จิตของเราเรารักษาจิตของเรา จบ แต่ถ้าได้รู้รู้จะไม่จบ แล้วไม่จบไม่จบธรรมดานะ โอ้อโฮ มันลากไปเหนื่อยตายเลย แล้วพอเหนื่อยขนาดไหน เก่งนะ แหม วันนี้ภาวนาคี แหม วันนี้ภาวนายอดเยี่ยมเลย ไม่รู้หรือกว่ากิเลสมันลากไป เกือบตาย กลับมานี้มันหอบเลยนะ เกือบตาย แหม วันนี้ภาวนาคี สนุกมาก

นี่เวลามันหลอกเอานะ ถ้าอย่างนี้เรากลับมา กลับมาที่พุทโธ พุทโธมันจะหาย หมด ไม่ใช่หายไม่มีนะ หายพร้อมกับความมั่นคงของจิต จิตเราจะมั่นคง ของอย่างนี้นะ พุดน่ะง่าย แต่เวลาทำนี่มันยาก มันยากเพราะอะไร? เพราะจิตมันไว มันเร็วมาก มันเร็วไป แล้ว จะรั้งไว้ก็ไม่ทัน ทีนี้ก็ต้องฝึกอย่างนี้มันจะดีขึ้นเรื่อยๆ อันนี้จบนะ

ถาม : ขอเมตตาชี้แนะในเรื่องการปฏิบัติด้วยค่ะ

๑. ในการภาวนา พอจิตสงบนิ่ง ลมหายใจ พังคู้ที่กาย

ตอบ : เราจะพูดอย่างนี้ก่อนนะ คำว่าลมหายใจ เราจะบอกว่าอย่างนี้ เรานอกว่า จริงๆ มันไม่หาย ถ้ามันไม่หายนะเรายังต่อเนื่องได้ แต่ถ้าลมหายใจ พอลมมันหาย เราไป ปล่อยให้หายก่อน พอปล่อยให้หายก่อนบีบมันจะไปรู้เห็นสิ่งต่างๆ แต่ถ้าพุทโธ พุทโธ จนลมหายใจนี้ ถ้าลมมันหายจริงๆ นะมันสักแต่รู้ว่าไม่เห็นอะไรเลย ไม่เห็นหรือก มัน ลงอุปปนาสมาธิ แต่ถ้ามันยังเห็นอยู่มันไม่ใช่อุปปนาสมาธิ มันออกรับรู้เป็นอุปจาระ ถ้า อุปจาระพอลมมันหายนี่ออกคู้ที่กาย

ถาม : ผอมเหลือแต่กระดูก และกระดูกเป็นทั้งซ้ายทั้งขวานะ ชัดเจนมาก เป็นอยู่ ๒ ครั้ง จะทำอย่างไรต่อไปคะ

ตอบ : นี่ถ้าเราพุทโธ พุทโธนะ ถ้ามันหายอย่างที่พูดเมื่อกี้เริ่มต้น ที่พูดว่าถ้าจิตมันสงบแล้ว ถ้ามันจับกาย จับเวทนาได้จริง อันนี้ก็เหมือนกัน เขาว่าเคยเป็น ๒ ครั้ง เคยเป็น ๒ ครั้งมันเหมือนสัมพล่น เหมือนสัมพล่นเพราะจิตมันสงบระงับ พอพุทโธ พุทโธ พอลมหายใจมันก็ไปเลย พอไปเลยมันไร้ทิศทาง ไม่มีการควบคุม แต่เรากำหนดลมหายใจจนจิตมันสงบ เราตั้งมัน แล้วเรากำหนดคู้ที่กาย หรือจิตสงบตั้งมันแล้วกายมา กายมาจิตมันก็จับที่กายใช่ไหม? พอจับที่กายนะ พอมันจับเห็นกายใช่ไหม? พิจารณาให้มันแยกแยะๆ ให้มันเป็นไปตามข้อเท็จจริงใจ

มันจะเป็นน้ำ เป็นดิน เป็นลม เป็นไฟ มันจะเน่า มันจะเปื่อย มันจะพุ มันจะพอง มันจะเป็นอย่างไรให้มันเป็น ถ้ามันยังเป็นไปได้แสดงว่าเราควบคุม นี่วิปัสสนาเป็นแบบนี้ วิปัสสนาเหมือนกับเราควบคุม เราบริหารจัดการ เราสั่งให้มันเป็นไปได้ตามที่เราต้องการ แต่ถ้าเราพิจารณาไปแล้วมันไม่เป็นไปตามต้องการ คือเราจะให้มันแปรสภาพมันไม่แปร จะให้มันเป็นอย่างไรมันไม่เป็น นั่นคือสมาธิไม่มี สมาธิไม่มีกำลัง ถ้าสมาธิมีกำลังนะ พอให้มันแปรสภาพนะมันจะแฉับลงเลย ถ้าสมาธิดีๆ ให้เป็นอย่างไรมันจะเป็นแบบนี้เลย ฟ้าผ่าๆ เร็วมาก แต่ถ้าเราสั่งให้มันเป็นนะมันไม่เป็น นั่นแหละแสดงว่าสมาธิไม่พอแล้ว

ถ้าสมาธิไม่พอนะ จินทำไปเรื่อยๆ มันจะทำให้การภาวนาเรา ต่อไปเราจะพันเพื่อน ทิ้งเลย คนเป็นจะทิ้งเลยแล้วกลับมาพุทโธ พุทโธ กลับมากำหนดลม กลับมากำหนดลมให้ลมชัดๆ ขึ้น แล้วมันจะบริหารอย่างนี้ ไอ้ที่บอกว่าเป็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม ตามความเป็นจริงมันจะจับได้ มันจะพิจารณาได้ เหมือนขับรถ ขับรถนี้เราจะขับรถไปทางไหน เราจะเลี้ยวซ้าย เลี้ยวขวาเราเป็นคนควบคุมพวงมาลัย

จิต จิตถ้ามันสงบ จิตมีกำลังนะมันจะควบคุมมัน มันจะพิจารณา มันจะแยกแยะของมัน ตามข้อเท็จจริงของมัน นี่พูดถึงถ้าทำต่อไปนะ พื้นฐานมันคือจิตมันมีกำลัง จิตมันกำหนดลมแล้วลมมีกำลังมันถึงจะเห็นอย่างนั้นได้ เห็นอย่างนี้ได้ เราจะบอกว่าที่เห็น ๒ ครั้ง เห็น โดยที่เราบริหารจัดการไม่ได้ เห็นโดยสัมพล่น แต่ถ้าเราฝึกหัดจนชำนาญ พอมันเห็นนะ พอจิตมีกำลัง พอมันเห็นมันจับ มันจับแล้วมันพิจารณา มันแยกมันแยะอย่างที่เรารู้สึกเมื่อกี้

ถาม : ๒. บางครั้งจิตสงบลงลมหายใจหาย ไม่มีความรู้สึกชัดเจนตรงกลางหัว ออก เป็นอยู่ ๒-๓ ครั้ง จะทำอย่างไรต่อไปเจ้าคะ

ตอบ : เหมือนกัน เหมือนกันหมายถึงว่าเราจะต้องกำหนดลมหายใจจนมัน ชำนาญ แล้วพอมันไปเห็นกายมันก็จะวิปัสสนา คือใช้สติปัญญา

คำว่าสติปัญญานะ ทางโลกสติปัญญาเขายังทำงานกันได้ แต่เราปฏิบัติต้องมี สติปัญญาที่มั่นคง พอมันคงแล้วมันพิจารณา นี่สติปัญญาของปุถุชน สติปัญญาของโสดา ปัตติมรรค สติปัญญาของสกิทาคามีมรรค สติปัญญาของอนาคามีมรรคนี้เป็นมหาสติ มหาปัญญา สติปัญญาของอรหัตตมรรค เห็นไหม สติปัญญามันละเอียดลึกซึ้งแตกต่างกัน อย่างเช่นเงิน ๑๐๐ บาท เงิน ๕๐๐ บาท เงิน ๑,๐๐๐ บาท กระจายเหมือนกัน แต่ราคา แตกต่างกัน

นี่สติ สมาธิ สติ สมาธิเหมือนกัน แต่เป็นสติ สมาธิแล้วก็เป็นมหาสติ มหาสมาธิ เห็นไหม มันแตกต่างกัน นี่พอมันแตกต่างกันไป ไอ้สิ่งที่เราไปรู้ ไปเห็น ที่มันเป็นเรื่อง ๒ ครั้งที่เราบริหารไม่ได้ พอมันมีพื้นฐานแล้วมันจะบริหารได้ ที่มันเป็นนี่มันบริหาร ไม่ได้เพราะกำลังมันไม่พอ ต้องฝึกหัดตรงนี้

ถาม : ๓. เคยได้ยินเสียงหลวงตา และหลวงพ่อบุชเทศน์ (อะไรนะ? อ้อ เคยได้ยินเสียง)

ตอบ : ได้ยินเสียงนี้เป็นสิ่งที่ดี ถ้าได้ยินเสียงนะ ขณะที่เรากวณาไป บางคน กวณาไปจิตสงบนะ ได้ยินเสียงมโหรีขับกล่อม มันอยู่ที่วาสนาของคนนะ ถ้าคนมี วาสนาเป็นไปได้ เพราะว่าครูบาอาจารย์ของเรา เวลาจิตสงบแล้ว ครูบาอาจารย์มาสอนนี้ มี ถ้ามีอย่างนี้ได้สาธุ

ถาม : ๔. เมื่อเข้าขณะที่มีเศษ อะไรนะ บางครั้ง

ตอบ : ไอ้อย่างนี้เขาเรียกอะไรนะ ต้องสมมุติฐานคือเดา อะไรนะ เขาเรียก อะไรนะ สันนิษฐาน อย่างนี้ต้องสันนิษฐานเพราะอ่านไม่ออก กูอ่านไม่ออก กูต้อง สันนิษฐานเอา คือเดาแล้ว เค้าว่าเขียนเรื่องอะไร? สันนิษฐานเอานะตอนนี้ เค้า อ่านไม่ ออกเว้ย

ถาม : เมื่อเช้าขณะเศษ (เศษนี้มันได้) เศษของชนิดหนึ่ง

ตอบ : อ่านไม่ออก อ่านไม่เข้าใจ มันหวิดจนเราอ่านไม่ได้

ถาม : เมื่อเช้าขณะขึ้นศาลา มองเห็นคนใส่ชุดขาว

ตอบ : เออ เขานั่งอยู่เต็มเลย จบแล้ว คุณต้องใช้สันนิษฐานเอาเลยนะ กูจะเคเอาแล้ว (หัวเราะ) นี่ทั้งหมดเลยเราจะมาตอบอันนี้ต่างหาก ทั้งหมดเลยจะมาตอบอันนี้

ถาม : ถ้าเป็นผู้หญิงจะปฏิบัติธรรมอย่างไรให้ถึงพระนิพพาน หากติดขัดไม่สามารถถามปัญหาจากผู้รู้ได้จะทำอย่างไรคะ? ไปบวชโดยพ่อแม่ไม่ทราบผิดหรือไม่?

“ถ้าเป็นผู้หญิงจะปฏิบัติธรรมอย่างไรให้ถึงพระนิพพาน?”

ตอบ : ปฏิบัติธรรมก็ปฏิบัติธรรมโดยที่ครูบาอาจารย์เราสั่งสอน ต้องทำความเข้าใจเข้ามาก่อน ถ้าใจสงบได้ เวลาเกิดปัญญาขึ้นมาเราจะซาบซึ้งจนน้ำตานี้ไหลพราก แต่ถ้าเวลาเราเกิดปัญญาอย่างนี้คือปัญญาที่เกิดจากสมอง ปัญญาจากการศึกษาอย่างนี้คือปัญญาแบบโลก พอปัญญาแบบโลกขึ้นมาเราก็ตัดขึ้นมาว่าเราอยากจะสิ้นกิเลส เราอยากจะไม่เกิดอีก เราอยากจะทำปฏิบัติ แต่ แต่มีอุปสรรคมหาศาล ทั้งครอบครัว ทั้งสังคมโลก ทั้งหมดจะ จะตัดสินนิทาไปหมดเลยว่าเป็นคนที่ไม่สู้สังคม เราเป็นคนเห็นแก่ตัว เราเป็นคนที่ไม่ปัญหา เราเป็นคนที่ไม่รับผิดชอบ ถ้าเราปฏิบัติ โลกเขาจะติเตียนกันอย่างนั้น

นี่คือปัญหาทางโลกนะ ถ้าปัญหาทางโลกเรามีจิตใจที่เข้มแข็ง เรามีจิตใจที่เข้มแข็งแล้วเราสามารถรู้โดยสัมมาทิฐิว่าเรามีความคิดถูกต้อง เรื่อยบนหลักนี้ได้ เราจะผ่านวิกฤติอย่างนี้ไป พอผ่านวิกฤติไป พอเราบวชไปแล้ว หรือว่าเราจะปฏิบัติไปมันจะมีปัญหาแล้ว ปัญหาหมายความว่าเวลาเราอยากจะทำอะไร เราจะไปในความสงบสงัด เราแสวงหาชอบสิ่งนี้มาก พอเราหลีกเลี่ยงมาบ๊อบ มาอยู่ในความสงบบ๊อบกิเลสมันจี้หัวแล้ว

อืม เราทั้งสังคมมา เราเป็นคนไม่รับผิดชอบ หลายเรื่องเลยที่ยังไม่ได้ทำ มันจะกลับไปไง ทีแรกมาก็บอกมันจะสิ้นกิเลสนะ พอมาปฏิบัติบ๊อบมันก็จะหวนกลับแล้ว อืม ตั้งแต่เกิดมาประโยชน์สังคมก็ยังไม่ได้อะไร พ่อแม่ก็ยังไม่ได้เลย สิ่งใดที่จะดูแลก็ยังไม่ได้อะไร โอ้โฮ มันตีกลับนะ เราจะบอกว่าก่อนที่ยังไม่ได้ออกมามันก็อยาก มันก็คิดตาม

ธรรม นี่กิเลสเรามีสติปัญญาที่พอตัว แต่พอเราออกมาแล้วมันจะคิดกลับแล้ว โอ๊ย หนูก็ยังไม่ทำได้เลย ชีวิตนี้ก็ยังไม่ได้สร้างสมอะไรกับโลกไว้เลย พ่อแม่ก็ยังไม่ได้อะไรเลย อู๋ เตื่อคร้อนอีก (หัวเราะ)

ฉะนั้น พอมันเตื่อคร้อน นี่เราจะบอกว่ากิเลสนะ ปัจจุบัน กิเลสในปัจจุบันเราฆ่ากิเลสที่นี้ เวลาเราอยู่นี้ปั๊บบเราก็คิดถึงว่าเราอยากจะสิ้นกิเลส เราทำอย่างไรถึงจะนิพพาน เวลาเราไปอยู่ในสถานะของนักปฏิบัติขึ้นมามันก็บอก นี่กิเลสมันก็บอกว่าถ้าปฏิบัติแล้วมันก็ถึงมรรคถึงผลได้ มันก็หวนกลับใจ นี่กิเลสมันย้อนศร มันย้อนศรก็ไปอีกเรื่องหนึ่ง ไข่ไหม? ไปเรื่องปัญหาที่ยังไม่ได้ทำ คนเรานี้ตั้งใจอยากจะทำปฏิบัติ อยากจะพ้นจากกิเลสกันทั้งนั้นเลย แต่เวลามาปฏิบัติแล้วทำไมพระก็สึกไป ทุกอย่างเราก็ต้องกลับไปอยู่กับโลก เพราะกำลังเรา นี่กำลังเราไม่พอ แล้วเราไม่สามารถจะยืนเผชิญกับสิ่งที่ชีวิตนี้ประสบได้

ชีวิตนี้ ชีวิตประจำวันที่เราประสบกับสิ่งนี้เราจะเผชิญกับมันอย่างไร? ถ้าเผชิญนี้ พุดถึงชีวิตประจำวันนะ เขาบอกว่าปฏิบัติธรรมเพื่อชีวิตประจำวัน ปฏิบัติธรรมเพื่อชีวิตประจำวัน แต่ของเราไม่ใช่ เราปฏิบัติเพื่อชำระกิเลส ชีวิตประจำวันก็เป็นแบบนี้ แต่ถ้าชีวิตประจำวันแล้วนี้ แล้วเราจะควบคุมใจเราอย่างไร? ถ้าเราควบคุมใจเราได้ เห็นไหม

ถาม : ถ้าเป็นผู้หญิงจะปฏิบัติธรรมอย่างไร?

ตอบ : จะปฏิบัติธรรม เพราะปฏิบัติธรรมมันก็คืออริยตัจจ คืออริยตัจจ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ถ้ามรรคญาณเกิดขึ้นมันก็นิพพานหมดแหละ นี่เพียงแต่ว่าขณะที่ทำอยู่เรายังมีใครส่งเสริม เห็นไหม

ถาม : หากติดขัดปัญหา ถามปัญหาจากผู้รู้จะอย่างไรคะ?

ตอบ : จะอย่างไรคะ เดี่ยวนี้ง่าย เดี่ยวนี้ง่ายนะ เพราะมันมีเว็บไซต์ใจ เดี่ยวนี้ง่ายเขาก็ถามปัญหา ขอให้มันเป็นปัญหาจริงเถอะ ถ้าปัญหาจริงนะ แล้วอย่างว่า นี่อย่างที่ว่าตั้งแต่เริ่มต้น เราไปอยู่กับใคร? แล้วเขาจริงจังแค่ไหน? ถ้าเขาจริงจังนะ นี่มันเป็นประโยชน์สาธารณะ ครูบาอาจารย์ของเราถ้าเป็นธรรมนะมันเป็นประโยชน์สาธารณะ จะไม่เห็นแก่ตัว จะไม่ทำเพื่อตัวเอง จะไม่มีสิ่งใดเพื่อตัวตนนะ มีสิ่งใดจะเป็นเหมือนพ่อแม่ พ่อแม่ไม่กักตุนอาหารไว้กินคนเดียว พ่อแม่จะให้ลูกได้กินก่อน พ่อแม่นี้

รักลูกจะให้ลูกหลานได้กินอาหาร ได้ดูแลก่อน ถ้าลูกหลานอยู่สุขสมบูรณ์แล้วพ่อแม่ถึงจะนั้น

นี่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์จริงนะ จะบอกว่า

ถาม : หากติดขัดปัญหา จะสามารถถามปัญหาที่ใคร?

ตอบ : ถ้าถามปัญหา ถ้าเรามีครูบาอาจารย์ที่รู้จริง แต่นี้มันอยู่ที่วุฒิภาวะไง ก็น่าเราผู้ปฏิบัติใหม่กั้นไม่มี กั้นทางธรรมนะ กั้นทางธรรมคือความรู้ทางธรรม วุฒิภาวะทางธรรมไม่มีหรือ ถ้าวุฒิภาวะทางธรรมไม่มี พอเขาพูดอย่างไรก็เชื่อ เพราะอะไรรู้ใหม่? เพราะใครก็ได้พูดธรรมะพระพุทธเจ้าได้หมด

พระไตรปิฎกคือธรรมของพระพุทธเจ้า ใครก็พูดได้ คนพูดธรรมะได้หมด แต่รู้จริงหรือเปล่า? ถ้าไม่รู้จริงไม่สามารถบอกวิธีการการแก้กิเลสได้ แต่พูดธรรมะได้ แต่ไม่บอกถึงเหตุให้เกิดการเกิดธรรมะนั้นไม่ได้ เพราะธรรมะของพระพุทธเจ้ามีอยู่แล้ว แล้วศึกษาธรรมของพระพุทธเจ้ามามันก็พูดได้ แต่เหตุที่ทำให้เป็นแบบนี้แหละ เหตุที่ทำให้เป็นแบบนี้ แต่ถ้าเป็นหลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเรา เหตุที่ทำให้เป็นเพราะท่านทำมาก่อน ท่านทำมาก่อน ท่านถึงจะเป็นได้ไง

ฉะนั้น สิ่งที่ทำนี้เราปฏิบัติของเราไปจนเรามีวุฒิภาวะ เราปฏิบัติไปซะใหม่? นี่สิ่งที่ถามว่า

ถาม : ถ้าจะปฏิบัติให้ถึงพระนิพพาน

ตอบ : ได้ เพราะสมาธิไม่มีหญิง ไม่มีชาย โสดาบันไม่มีหญิง ไม่มีชาย นิพพานไม่มีหญิง ไม่มีชาย ในเอตทัคคะ นางภิกษุณีเป็นเอตทัคคะ เป็นลูกศิษย์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหลายองค์มาก ผู้หญิง ผู้ชายนี้เป็นสมมุติ เป็นสมมุติหมายถึงว่าเราเกิดมาได้สถานะนี้แล้ว แต่จิตใจถ้ากลับไปสู่ความรู้สึกแล้วไม่มีหญิง ไม่มีชาย ฉะนั้น ถ้าทำไปอย่างนั้นได้มันเป็นความจริงอย่างนั้น

ถาม : ถ้าไปบวชโดยพ่อแม่ไม่ทราบผิดไหมคะ?

ตอบ : อืม ถ้าไปบวชโดยพ่อแม่ไม่ทราบ ถ้าเป็นพระบวชไม่ได้เลยละ ถ้าเป็นพระจะบวชพระต้องบอกพ่อแม่แน่ะ นี่เป็นผู้หญิงใช่ไหม? ผู้หญิงเราไปบวชได้ ไอ้อ่างนี้ อีกอันหนึ่งนะ ผิดหรือไม่? เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออกจากราชวังไป พระเจ้าสุทโธทนะเสียใจมาก ในการที่เราออกประพฤติปฏิบัติพ่อแม่เสียใจไหม? เสียใจแน่นอน พ่อแม่เขาต้องการให้ลูกอยู่กับเรา แล้วก็เวลาเจ็บไข้ได้ป่วยก็นั่งร้องไห้กอดคอกัน (หัวเราะ) พ่อแม่ก็สงสารลูก ลูกก็สงสารพ่อแม่ แล้วก็นั่งกอดคอกันอยู่อย่างนั้นแหละ

โลกคิดกันได้แค่นั้นไง แต่ถ้าเราจะออกไปปฏิบัติกับพ่อแม่เสียใจไหม? เสียใจ แต่ถ้าเรามีคุณธรรมขึ้นมาเราจะสอนแม่เราได้ “แม่ อันนี้มันเป็นผลของวิภวญาณนะ การเจ็บไข้ได้ป่วยมันก็เป็นเพราะเราเกิดมาเรามีร่างกาย ร่างกายเป็นรวงรังของโลกนะ ถ้าจิตใจของเรา ถ้าเราปล่อยวางมันได้เราก็จะไม่ทุกข์กับมันมากจนเกินไปนะ” เห็นไหม ถ้าเราไปปฏิบัติจนเรามีวุฒิภาวะเราจะกลับมาเป็นประโยชน์ได้ ถ้าเป็นประโยชน์ได้จริงนะ แต่ถ้าเป็นประโยชน์ไม่จริงนี่เป็นปัญหาอย่างนี้

ถ้าอยู่กับโลกก็กอดคอกัน รักกัน ดูแลกัน แล้วก็กอดคอกันร้องไห้ ไม่รู้ใครจะสอนใคร? แต่ถ้าเราจะแยกตัวออกไป แล้วเพื่อจะเอาความจริงมา เจ็บไหม? เจ็บ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออกบวช พระเจ้าสุทโธทนะเจ็บไหม? เจ็บ เวลาสามเณรราหุลมาบวชยังเจ็บเข้าไปใหญ่ ถึงได้ขอกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไว้ว่า “ต่อไปนี้ ถ้าลูกหลานใครจะบวชต้องให้พ่อแม่ได้อนุญาตก่อน ถ้าพ่อแม่ไม่อนุญาตมันเจ็บปวดแบบนี้ แบบนี้”

ฉะนั้น ต้นทุนมันมีแบบนี้ไง ต้นทุนของเราคือความรู้ตึกนิกคิด ก่อนที่เราจะชำระล้างมันเราต้องหามันให้ได้ก่อน ฉะนั้น สิ่งที่ว่าเป็นผู้หญิงปฏิบัติได้ไหม? ได้ทั้งนั้นแหละได้ แต่สิ่งที่ติดขัดในการถามปัญหา มันไม่ติดขัดถ้ามีปัญหาจริงนะ ถ้าสมมุติเรามีปัญหาจริง นี่เราหาครูบาอาจารย์ อย่างเช่นหลวงตา เมื่อก่อนถ้าหลวงตายังอยู่ ถ้าเราเป็นของเราจริงเราต้องมีจังหวะ จังหวะที่จะเข้าไปถึงตัวท่านได้ แล้วถามปัญหาได้ ถ้าเรามีปัญหาเราจริงนะเราจะมีจังหวะแล้วเข้าไปถึงตัวท่าน

แล้วถ้าถามปัญหาแล้วนะ นี่ครูบาอาจารย์ท่านรอตตรงนี้ ท่านรอปัญหาจริงๆ ท่านรอคนที่ปฏิบัติจริงๆ แต่ส่วนใหญ่แล้วมันไม่เป็นจริง คือไม่มีปัญหา เราคิดของเราไปเองไง เราคิดว่าเป็นอย่างนั้นๆ แต่ความจริงไม่เป็น เราปฏิบัติมันแบบว่าเหมือนคนไม่เป็น

โรค หมอเขาไม่ต้องรักษาหรอก หมอนี้เขารักษาคนที่ เป็นโรค จิตใจของคนปฏิบัติถ้ามัน มีปัญหาขึ้นมา เหมือนคนที่ เป็นโรค หมอต้องรักษา แต่เราคิดว่าเราเป็นไง เห็นเขาเป็น โรคกันเราก็วิตกกังวลว่าเราเป็นๆ แต่เราไม่เป็น

นี่อย่างนี้ เราจะบอกว่าเรื่องของจิตมหัสจรรย์มาก เห็นเขาเป็นก็คิดว่าเป็น เหมือนกันจนเครียด จนเป็นได้เหมือนเขา จิตนี้ทำให้เราทุกข์ เรายากมาก ฉะนั้น ถ้าเรา รักษาได้เราก็แก้ได้ มันจะเป็นประโยชน์กับเรานะ นี่พูดถึงวิธีการแก้

ถาม : ผู้หญิงจะปฏิบัติธรรมอย่างไรให้ถึงพระนิพพาน

ตอบ : ปฏิบัติธรรมอย่างไร? ก็ศีล สมาธิ ปัญญา มรรคนี้พยายามทำของเรา แล้วเราพยายามทำแล้วพิสูจน์ได้ถ้าจิตมันดีขึ้น

ถาม : ๒. หากคิดขัดในการถามปัญหา อยากถามผู้รู้จะอย่างไร?

ตอบ : ก็ต้องหาจังหวะ อย่างเช่นเราเนี่ย เราบวชแล้วนะเราไปอยู่อีสาน เวลาเรา จะคุ้นเคยกับใครเราจะไปอุปัฏฐากครูบาอาจารย์ นวดเส้นท่าน สรงน้ำท่าน แล้วพอ คุ้นเคยท่านเห็นหน้าเรา ท่านเห็นความตั้งใจจริงของเรา ถามท่านเถอะท่านบอกหมด แต่ ถ้าเราไม่จริงใจ ไม่อะไร เราไปอยู่ที่ไหนนะเราจะทำข้อวัตร ถ้าที่ไหนเขาสรงน้ำอาจารย์ เราก็จะไปสรงกับเขา กลางคืนเขานวดเส้นเราก็จะไปอยู่กับเขา แล้วพอมันเห็นหน้านี้ อ้อ ไอ้หน้าแจ๊ๆ อย่างนี้มันมาทำข้อวัตรตลอดเลย ไอ้หน้าแจ๊ๆ นี่มันขวนขวาย มันอยากรู้ ถ้ามันถามปัญหานี้ตอบทันที

เราเนี่ยไปล้างไส้ล้างพุงมาเยอะ ไอ้ที่โม่อยู่ทุกวันนี้เอามาจากไหน? ก็เอามาจากนี้ แหละ เอามาจากที่ไปหาครูบาอาจารย์มา ไปอยู่กับท่านมา เวลาพูดนี้เพราะเราเกิดไม่ทัน หลวงปู่มันเสียชีวิตตั้งแต่ปี ๕๒ กุ้ยยังไม่เกิดเลย แต่พูดเรื่องหลวงปู่มันทุกวันเลย (หัวเราะ) ไม่รู้ เอามาจากไหน? ก็นี้แหละเพราะขวนขวาย เพราะใฝ่รู้ เพราะอยากทำ ได้ ถ้าเราจริงใจเรา ทำได้หมดแหละ

ถาม : ๓. การไปบวช พ่อแม่ไม่ทราบผิดไหม?

ตอบ : อันนี้มันอยู่ที่ความเข้มข้นของหัวใจเรานะ แล้วอีกอย่างหนึ่งก็อยู่ที่พ่อ แม่ด้วย ถ้าพ่อแม่เขามีลูกหลายคน หรือว่าสถานะทางครอบครัวเขาอยู่กัน ได้เราไปแล้ว

แต่ถ้าเรารับผิดชอบอะไรไว้มาก หรือเราดูแลเราก็ต้องดูแลไปก่อน เพราะ เพราะเราเกิดมากับท่าน ท่านมีคุณกับเราจริงๆ นะ แต่ถ้าท่านมีลูกหลายคน แล้วสถานะครอบครัวก็ไม่ค่อยดีหรือ คุณแอบไปเลยล่ะ คุณไปของกูก็ได้ ก็เราก็มีสมอง เราก็คิดว่าท่านดีหรือไม่ดีดีหรือไม่ดีดี แต่นี่ไอ้เรื่องความผูกพัน ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ยิ่งรักคนไหน หวังคนไหน แล้วคนนั้นหนีไปนะเจ็บ เจ็บ แต่เพื่อประโยชน์คิดเอาเอง

นี่ไงผลของวิญญะ เกิดมาอย่างนี้ไง เกิดมาติดพันกันไปหมด เกิดมาติดกันไปทั้งพ่อ ทั้งแม่ ติดพันกันไปหมด แล้วเราจะแกะ เราจะปลด เราก็ต้องใช้ปัญญา นี่เราพูดเป็นกลางนะ เราไม่เข้าข้างใครทั้งสิ้น ไม่เข้าข้างทั้งพ่อแม่ และไม่เข้าข้างทั้งลูก เพราะกรรมของคนมันมี เราไม่เข้าข้างใคร เราพูดเป็นกลาง แล้วคนที่อยากจะออก อยากจะคิด จะต้องหาทาง หาทาง เพราะสังคมพระเราไม่มี สมัยพุทธกาลพระรัฐपाल มีลูกชายคนเดียว พ่อแม่ไม่ให้บวช ไม่ให้บวช อดอาหาร อดอาหารเลย ที่นี้พ่ออดอาหาร พ่อแม่มีลูกคนเดียวทำอะไรได้ ก็ไปพยายามเรียกลูก ชวนให้เพื่อนๆ ลูกเพื่อนมากล่อมลูกชายตัวเอง กล่อมอย่างไรก็ไม่ยอม จนเพื่อนของลูกชายไปถามพ่อแม่เลย

“พ่อแม่รักลูกไหม?”

“รัก” “

“ถ้ารักต้องให้บวชนะ ถ้าไม่ให้บวชจะไม่เห็นหน้ากัน”

เพราะเพื่อนมันรู้จักนิสัยลูกไง สุดท้ายพ่อแม่ก็จำใจต้องให้ลูกบวช ถ้าไม่ให้บวช วันนั้นลูกอดข้าวจนตาย ก็จะไม่เห็นหน้ากันอีกแล้ว นี่ในสมัยพุทธกาลอย่างนี้ก็มี บางทีในสมัยปัจจุบันนี้พ่อแม่เงินให้บวชมันก็ไม่ยอมบวชก็เยอะ ไอ้ที่ไม่เอาถ่าน พ่อแม่พยายามเงินให้บวช เงินให้มันบวชมันไม่ยอมบวชนะ แต่คนดีๆ ที่ไหนเขาก็ต้องการ ที่ไหนเขาก็อยากได้

กรณีอย่างนี้เราต้องใช้สติปัญญานะ อย่าทำอะไรผิดพลาด ทำอะไรใช้สติ แล้วคิดให้ดี แล้วคิดให้ดี ถ้าคิดดีแล้วเราทำอันนั้นแหละถูกต้อง คิดให้ดี ทำให้ดี เพราะว่าชีวิตเราต้องเดินไปข้างหน้าอีกนะ ชีวิตเราไม่ใช่มีแค่นี้เนาะ เอวัง